

De Azijnfabriek:

Podium voor kamermuziek

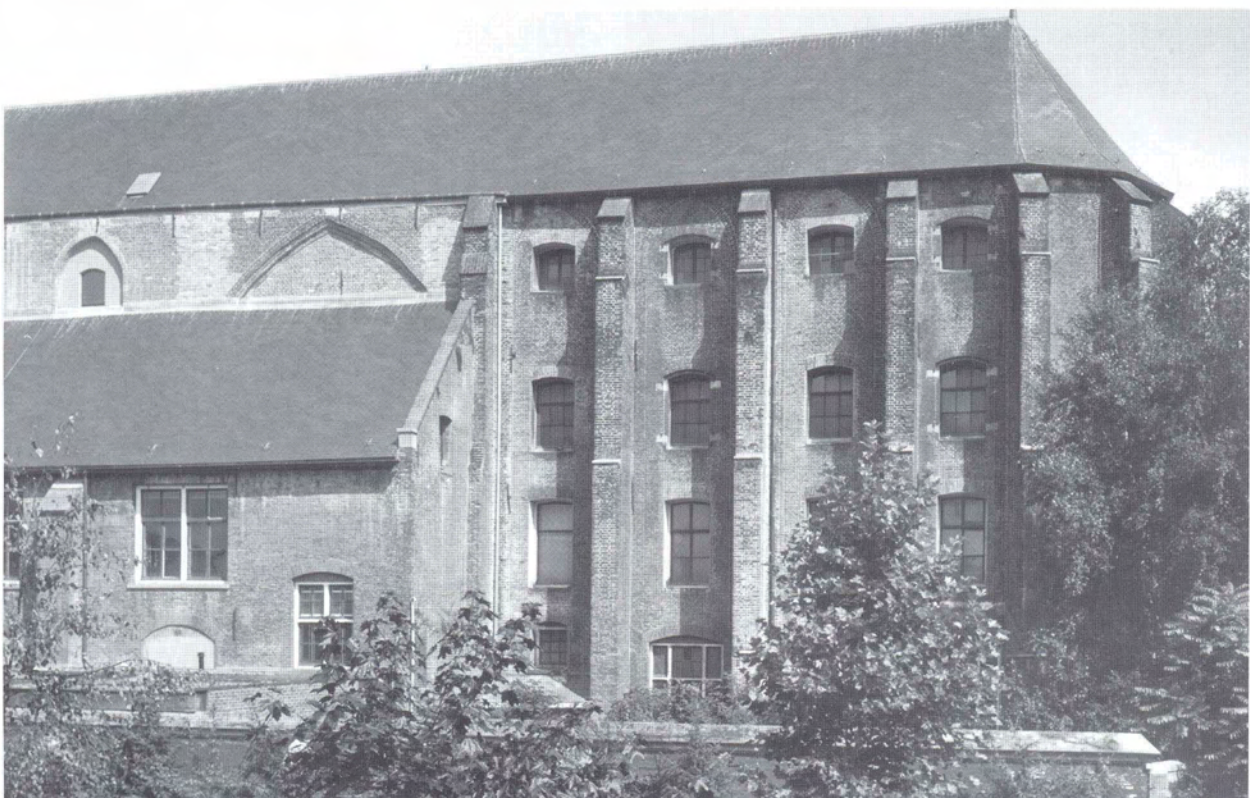
Theo Hoogbergen

Regelmatige bezoekers hebben er geen moeite mee. Die wat geheimzinnige naam 'Azijnfabriek' is nog ontleend aan haar oude vestiging in de Putgang, een zijstraat van de Korte Putstraat, waar twintig jaar geleden een gezelschap mensen spontaan samenkwam om muziek te maken en naar muziek te luisteren. Wie weet overigens nog hoe die merkwaardige vloeistof gefabriceerd werd bestaande uit 10% azijnzuur vermengd met water? Bovendien speelt voortdurend de associatie met zuur en wrang in nog bestaande Nederlandse uitdrukkingen mensen parten. Je hoeft overigens maar één keer in het sfeervolle hoogkoor van de oude Sint-Jacob aan de Bethaniestraat geweest te zijn om te ervaren, wat daar twee keer per week, tachtig keer per jaar, aan verrukkelijke kamermuziek te beluisteren valt. De Azijnfabriek is een begrip in onze stad: thuisbasis en overkoepelende naam voor een reeks van initiatieven op cultureel gebied die zijn evenknie in de stad nauwelijks kent. Go en Bernie Janssen runnen op vindingrijke wijze, informeel en ook gezellig - in de pauze zijn er

broodjes, thee, koffie en wijn verkrijgbaar - een heus bedrijf, dat daar overigens weinig kenmerken van heeft. Het blijft een wonder hoe beiden er steeds opnieuw in slagen professionele musici uit binnen- en buitenland te strikken voor een reis naar onze stad.

Het enthousiasme van de uitvoerende musici is een wezenskenmerk van alle optredens daar. En dat onderscheidt deze concerten van uitvoeringen op gerenommeerde podia. Hier spelen mensen, die het soms al 'gemaakt' hebben, maar nu in een eigen speelse entourage in bijna letterlijke zin met hun publiek in aanraking komen. Veel vaker echter zijn het pas afgestudeerden van conservatoria in binnen- en buitenland, die van plichtmatige routine gelukkig nog geen last hebben en die hun aanstekelijk engagement met muziek en met hun

*Gezicht uit 1988 op koor Sint-Jacob aan de Bethaniestraat waarin de Azijnfabriek is gevestigd
(Foto: Stadsarchief, collectie Farla/Van Mackelenbergh)*

publiek zichtbaar uitstralen. Je voelt als bezoeker ook de voortdurende spanning om een prestatie te leveren van professioneel niveau, die aan de hoogste eisen van muzikaliteit, interpretatie en voordracht voldoet. De akoestiek is zeer redelijk en de sobere stoffering van een aard dat alle aandacht zich terecht richt op de muzikale belevenis van dat moment. Als er al sprake is van wedijver, dan is het die gezonde competitie met het verschijnsel muziek in al haar onbegrensde mogelijkheden. Het frappeert de wekelijkse luisteraar, dat de steeds aantredende gezelschappen in een voor hen zeker niet ideale omgeving programma's brengen, die opvallen door originaliteit. Er komen naast fraaie stukken uit het klassieke repertoire ook steeds kleine pareltjes aan het licht van onbekende meesters, soms vergeten en soms zelden uitgevoerd, omdat zij zich moeilijk lenen voor aandacht in een grote zaal. Er staat uitvoerenden een vorstelijke vleugel ter beschikking voor pianoconcerten, maar ook ter begeleiding van de vele instrumentale ensembles, die in allerlei samenstellingen oud en nieuw repertoire ten gehore brengen. Zo maak je kennis met een fluitkwartet van pas afgestudeerden die muziek uitvoeren in een zetting, waarvoor hun eigen gebouwde basdwarsfluit uitkomst biedt. Vrijwel steeds een verrassende ontdekking, maar altijd van een gegarandeerde kwaliteit. De Aziijnfabriek heeft een groeiende en trouwe kern van bezoekers omringd door een wisselende reeks mensen, die de lunchconcerten van

donderdagmiddag half een of het middagconcert van zaterdag vier uur met hun aanwezigheid opluisteren. De tachtig concerten per jaar vormen natuurlijk de kern van de Aziijnfabriek, al zijn er nog tal van activiteiten, soms georganiseerd om het hoofd financieel boven water te houden. Want ook daar draait het om: hoe houd ik zo'n organisatie in stand? Vrijwilligerswerk bij uitnemendheid, maar daar kan het natuurlijk niet bij blijven. Iedere twee jaar organiseert de Aziijnfabriek in maar liefst zeventien huizen in de stad concerten van kamer-muziek. Op één middag kun je er gemakkelijk vier aflopen voor wie niet genoeg heeft aan een enkele uitvoering. Ik heb de repetities van een aantal muziekgezelschappen in de Aziijnfabriek nooit bijgewoond, maar zij vinden er een welkome ruimte en dus onderdak voor weinig geld. En tenslotte zijn er de uiteenlopende culturele, educatieve en sociale activiteiten van zangvoordrachten, lezingen en uitvoeringen van leerlingen. *Het Literair Café* en het artistieke gezelschap *Piep ende Blaoslust* hadden er hun eerste onderdak. Zo is de Aziijnfabriek ook een broedplaats voor ontluikend creatief talent en tal van culturele activiteiten die soms de kleine ruimte royaal zijn ontgroeid. Dit particuliere initiatief, waaraan vele mensen in onze stad genoeg beleven, heeft het financieel moeilijk. Het mag niet verloren gaan. Bezoekers en bedrijven leveren zeker hun bijdrage. Gemeente, blijf niet achter!